

soudem právem zamítnut. Je nerozhodno, zda architekt Sch. dal krytí se souhlasem žalovaného, mlčky, jak uznal odvolací soud, se se žalovaným dohodnuv, neboť tím krytí nepřestalo býti nedovoleným.

Čís. 10583.

Předpisem § 367 obč. zák. není chráněn, kdo nenabyl věci od třetí osoby, již ji vlastník svěřil, nýbrž nabyl ji od jiného, jemuž nesvěřil věc vlastník, nýbrž protiprávním způsobem ona třetí osoba.

(Rozh. ze dne 28. února 1931, Rv I 376/30.)

Žalobce prodal motorové kolo K-ovi s výhradou vlastnictví až do zaplacení tržové ceny. V době, kdy ještě nezaplatil zcela kupní cenu, dal K. motorové kolo D-ovi do zástavy za zápůjčku, při čemž bylo ujednáno, že, nezaplatí-li K. zápůjčku do určité doby, smí D. motorové kolo prodati za odhadní cenu. D. pak skutečně prodal motorové kolo za odhadní cenu žalovanému, na němž se žalobce žalobou, o niž tu jde, domáhal vydání motorového kola. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Podle § 367 obč. zák. nabývá vlastnictví věci, kdo ji za úplatu nabyl od toho, komu ji vlastník svěřil k užívání, k uschování nebo v kterémkoliv jiném úmyslu. V souzeném případě byl by nabyl D. vlastnictví k motorovému kolu, kdyby je byl koupil od K-a. Podle zjištění prvního soudu dal však K. motorové kolo D-ovi jen do zástavy za zápůjčku. Prodal-li D. motorové kolo žalovanému za odhadní cenu, nemohl žalovaný nabýti vlastnictví k motorovému kolu, poněvadž D. nebyl vlastníkem motorového kola, a D-ovi motorové kolo žalobcem samým nebylo svěřeno ani k užívání ani k uschování ani jiným způsobem, a žalovaný nenabyl motorového kola ani jiným způsobem uvedeným v § 367 zák. obč. V souzeném případě nelze použití ani ustanovení § 456 obč. zák., neboť K. dal D-ovi motorové kolo jen do zástavy, takže D. nebyl majitelem zabavené věci a vlastník má, zastaví-li se movitá věc cizí bez svolení vlastníka, právo ji požadovati zpět jen v případě, ve kterém nelze vznést vlastníckou žalobu proti bezelstnému majiteli, jest povinen buď bezelstnému majiteli zástavy nahraditi škodu nebo od zástavy upustiti a spokojiti se právem na náhradu od zástavce. Podle tohoto ustanovení požívá jen ten ochrany podle § 367 obč. zák., kdo věci nabyl za úplatu od toho, komu ji žalobce svěřil. Tohoto předpokladu však u žalovaného není. První soud proto posoudil věc správně po stránce právní a nebylo nutno se zabývatí otázkou, zda ujednání, že D. smí motorové kolo prodati za odhadní cenu, nezaplatí-li K. půjčku, jest platné.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce byla sporná věc posouzena v napadeném rozsudku správně, proto dovolací soud schvaluje věci i zákonu vyhovující důvody

napadeného rozsudku. Jde o vlastnickou žalobu podle § 366 obč. zák., spočívající na předpokladu důkazu žalobcova vlastnictví a na důkazu, že žalovaný jest majitelem věci patřící výhradně žalobci. Rozhodnutí o této rozepři nezávisí na otázce, zda žalobce proti K-ovi dříve prohlásil, že od smlouvy upouští, ani nezávisí na otázce, zda-li žalobce takové upuštění prohlásil proti žalovanému. Hlavní účel výhrady vlastnictví byl by zmařen, kdyby třetí osoba, do jejíž držby přešla věc prodaná s výhradou vlastnictví, směla proti vlastnické žalobě uplatnit námitky ze závazkověprávního poměru, mezi kupitelem o prodatelem. Podle § 366 obč. zák. může se vlastník domáhati svého práva na každém majiteli věci. Žalobci nebrání, by si, třeba až po vrácení motorky žalovaným, nevyřídil svůj právní poměr s K-em. Proto jsou okolnosti dovolatelem v rámci dovolacího důvodu podle čis. 2 § 503 c. ř. s. uplatněné pro rozhodnutí rozepře nezávažné. Pokud dovolatel buduje v podstatě na plenissimárním rozhodnutí nejvyššího dvoru soudního ve Vídni ze dne 15. června 1915 čis. 267/15 Präs. (Gl. Unger N. F. čis. 7484), jest již z právní věty tohoto »Proti bezelstnému (§ 367 obč. zák.) nabyvateli věci do zástavy dané není dopuštěna zástavní žaloba (§ 466 obč. zák.)« zřejmo, že toto rozhodnutí nedopadá v souzeném případě, neboť v něm nejde o to, zdali zástavní právo, zřízené D-ovi K-em, zaniklo prodejem motorky žalovanému, nýbrž jde jen o otázku, zdali je také žalovaný chráněn ustanovením § 367 obč. zák., an nenabyl motorky od K-a, kterému žalobce tuto motorku svěřil, nýbrž nabyl ji od D-a, kterému motorku nesvěřil žalobce, nýbrž protiprávním způsobem K. Z doslovu § 367 obč. zák. »komu ji žalobce sám byl svěřil . . .« jest zjevno, že odvolací soud zodpověděl zcela správně tuto otázku. Ustanovení § 367 obč. zák. nedopouští rozšiřující výklad, poněvadž jest vyjimečným ustanovením ze všeobecné zásady o neobmezenosti vlastnického práva, stanovené v §§ 354 a 366 obč. zák. Ani D. není chráněn ustanovením § 367 obč. zák., poněvadž obdržel motorku jen jako zástavu a nenabyl jí za plat (§ 367 obč. zák.). Odvolací soud již právně vyložil, že nedopadá ani ustanovení § 456 obč. zák. Ustanovení toto připouští (prvá věta § 456) zásadně vindikaci, váže ji jen na podmínky tam uvedené. V souzeném případě nestal se zástavník vlastníkem zastavené věci — on motorku jen zastavil, nenabyl jí však na základě nějakého důvodu, jenž by byl s to převést vlastnictví, jeho právní poměr k zástavci zůstává nedotčen. Otázka náhrady škody podle § 456 obč. zák. vůbec nedopadá proti žalovanému, neboť žalovanému na motorce nepřísluší zástavní právo. Žalovanému přísluší proti jeho předchůdci D-ovi jen ochrana podle § 931 a násl. obč. zák. Odvolací soud správně za zjištěného stavu věci rozpoznal, že není zapotřebí obírat se otázkou, zda ujednání, že D. smí motorku prodati za odhadní cenu, nezaplatí-li K. zápůjčku do 25. března 1929, jest platné.

Čís. 10584.

Předpisem § 1093 obč. zák. není vyloučeno, by nemohla býti dána do pachtu věc cizí.